

Bezoekadres: Stadhuis
Coolsingel 40, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Imane Outmany
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 21bb12017
Ons kenmerk: M2109-3617 - 21bb014287

Onderwerp: Hoge energielasten vreten aan
koopkracht van Rotterdammers

Datum: 12 november 2021

Aan de commissie WIISA

Geachte leden van de commissie WIISA,

Naar aanleiding van de RvW 'Hoge energielasten vreten aan Koopkracht van Rotterdammers' (21bb12017) tijdens de actualiteitenraad op 23 september 2021 is toegezegd u schriftelijk te informeren over energiearmoede in Rotterdam en de inzet van Rotterdam hierop.

De RvW (21bb12017) was ingediend naar aanleiding van het TNO-onderzoek naar energiearmoede in Nederland. TNO concludeert dat zo'n 550.000 Nederlandse huishoudens leven in zogeheten energiearmoede. Zij hebben een hogere energierekening, meestal een slecht geïsoleerd huis en een laag inkomen. Bij de doelgroep met een laag inkomen wordt energie al snel een kostenpost waar men op gaat besparen (kachel/verwarming niet aan zetten en korter douchen dan ze zouden willen).

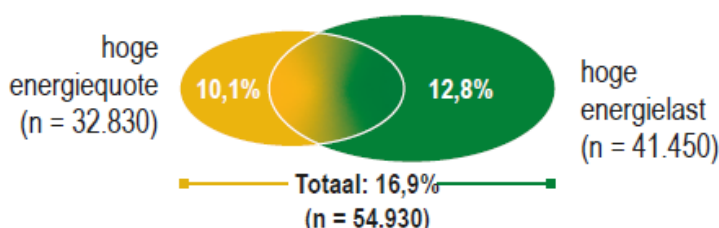
Energiearmoede in Rotterdam

Stijgende energieprijzen raken ook Rotterdammers. In opdracht van de Gemeente Rotterdam is er in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar o.a. de betaalbaarheid van de energierekening van Rotterdammers. De onderzoekers concluderen de volgende punten:

Het aandeel huishoudens waarbij de energierekening meer dan 10% van het inkomen betreft (hoge energiequote) en/of huishoudens, die na het betalen van de energierekening te weinig overhouden voor noodzakelijke bestedingen (hoge energielast) is in de gemeente Rotterdam **16,9%**. Rotterdam scoort hierin vergelijkbaar met de andere G4 gemeenten. In totaal hebben dus **54.930 huishoudens** in Rotterdam een hoge energiequote en/of last.

10,1% van de huishoudens in de gemeente Rotterdam heeft een hoge energiequote.

12,8% van de huishoudens in de gemeente Rotterdam heeft een hoge energielast. In de onderstaande afbeelding is te zien dat er een overlap is tussen huishoudens met een hoge energiequote en een hoge energielast, maar dat is niet altijd het geval.

Van alle buurten met meer dan 500 woningen hebben de volgende buurten de hoogste concentratie energiearmoede

- Tussendijken (27,1%)
- Bospolder (26,7%)
- Feijenoord (26,4%)
- Bloemhof (25,7%)
- Delfshaven (25,3%)

Van alle huishoudens met een hoge energiequote en/of last in de gemeente Rotterdam valt **ruim 80%** in de **laagste inkomensklasse**. Het gaat om een besteedbaar jaarinkomen tot € 20.990, -.

De huishoudens met een hoge energiequote en/of last ontvangen veel **vaker dan gemiddeld een uitkering**. Het gaat om 46,5% van alle huishoudens met een hoge energiequote en/of last, terwijl maar 17,5% van alle huishoudens in de gemeente een uitkering ontvangt.

Veruit de meeste huishoudens met een hoge energiequote en/of last wonen in een **huurwoning**. In de gemeente Rotterdam is dit 88% (43.560 huurders).

Bijna de helft (49%) van de huishoudens met een hoge energiequote en/of last woont in een woning met een **slechte energetische kwaliteit** (energielabel D t/m G). Het gaat om 26.800 huishoudens

Landelijke maatregelen & wetgeving

Energieprijzen bestaan voor een groot deel uit belastingen. Gemeenten hebben geen directe invloed op de energieprijzen en op de hoogte van belastingen daarop. De landelijke overheid wel. Het kabinet heeft daarom op 15 oktober 2021 een pakket aan maatregelen gepresenteerd. Zij trekt zo'n drie miljard euro uit voor maatregelen. Dat geld gaat onder meer naar een verlaging van de belasting op energie. Dat komt in totaal neer op gemiddeld zo'n vierhonderd euro minder belasting per huishouden en Rotterdammers kunnen dat dus op hun energierekening merken. Er komt daarnaast ook landelijk 150 miljoen euro extra beschikbaar voor energiebesparende maatregelen of lopende activiteiten gericht op besparing (b.v. inzet energiecoaches).

Bovendien denkt het kabinet na over een (tijdelijke) compensatie voor huishoudens met de laagste inkomens. Binnenkort komt er meer duidelijkheid van het Rijk over deze maatregelen.

Van 1 oktober tot 1 april geldt daarnaast een afsluitverbod voor energieleveranciers. Dit is opgenomen in de landelijke regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas in de Warmteregeling. Het afsluitverbod geldt als de schuldenaar om schuldbemiddeling heeft verzocht of op toepassing van de Wsnp (Wet schuldsanering natuurlijke personen) heeft gevraagd.

Maatregelen Rotterdam

Het college heeft uw raad in maart 2021 geïnformeerd over het beleid ten aanzien van energiearmoede door middel van het afdoeningsvoorstel van de motie 'Vol energie de armoede uit' (20bb2566) en door de beantwoording van de schriftelijke vragen 'Energiearmoedebelief moet beter' van de heer Yigit van Denk (21bb6036). De Commissie WIISA is eind mei 2021 schriftelijk geïnformeerd over het beleid ten aanzien van energiearmoede (21bb5140).

Het Rijk is verantwoordelijk voor inkomensbeleid en daarmee het tegengaan van de belangrijkste inkomenseffecten van de hogere energieprijzen. Gemeenten hebben vooral een rol als het gaat om energiebesparing en inzet om minder afhankelijk te zijn van energieprijzen (b.v. gebiedsaanpakken aardgasvrij). Vanuit Rotterdam bieden wij een breed palet aan maatregelen om bewoners te helpen met het besparen van energie en daardoor met het verlagen van de energierekening. In de onderstaande tabel zijn de maatregelen en de doelstellingen benoemd.

Maatregel	Doel
Inzet van energiecoaches van o.a. de Energiebank	Bewoners met een laag inkomen begeleiden (d.m.v. huisbezoeken) om eenvoudig energie te besparen en de energierekening te verlagen
Contactmomenten b.v. bij gezinsaanpak of schuldbemiddeling gebruiken om in gesprek te gaan over energierekening	Rotterdamers met een laag inkomen helpen met het verlagen van energierekeningen.
Energietransitiefonds	Rotterdamers zonder of met een beperkte financiële draagkracht kunnen een lening krijgen wanneer zij participeren in een verduurzamingstraject waardoor de energiekosten worden verlaagd
Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)	De gemeente kan hiermee huurders en eigenaar-bewoners stimuleren energie te besparen in hun woning. De aanpak zal zich focussen op de Rotterdamers met een smalle beurs.
Gebiedsaanpakken aardgasvrij	Een van de doelen is om minder afhankelijk te zijn van de stijgende gasprijzen.
Stimuleren van lokale opwek, b.v. het plaatsten van zonnepanelen. Bijvoorbeeld Zon op Zuid.	Een van de doelen is om minder afhankelijk te zijn van de stijgende stroomprijzen en met de opbrengsten energierekening van bewoners te verlagen.
Prestatieafspraken met de woningcorporaties over versnelling op isolatie en energiebesparing. Bovendien	Goede isolatie van woningen zorgt voor een lager energieverbruik en zo voor lagere energieprijzen.

maken wij afspraken over de betaalbaarheid van de verduurzamingsopgave voor huurders	
Samenwerking met VvE010	VvE010 helpt VvE's met verduurzamen en isoleren.
Inzet op lobby bij het Rijk met gemeenten	Samen met de VNG zetten wij in op lobby bij het Rijk om maatregelen te nemen tegen de stijgende energieprijzen.

Een andere manier om een deel van de Rotterdammers te bereiken die de energierekening niet kan betalen, is via vroegsignalering betalingsproblemen. Op dit moment ontvangen we vanuit Wet Gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) datasignalen van betalingsachterstanden op o.a. energiekosten. De Wgs verplicht alle leveranciers om hun klanten met betalingsachterstanden aan te melden bij de gemeente. Wanneer we de datasignalen binnenkrijgen (bij uitblijven van reactie van klant) zetten wij de volgende stappen:

- bij een signaal van betalingsachterstand tot €1000,- sturen we een brief met het aanbod tot hulp door de VraagWijzer
- bij een signaal van betalingsachterstand boven €1000,- sturen we een brief met het aanbod tot hulp door de VraagWijzer en wordt de klant vervolgens binnen twee weken na verzending van de brief ook nog gebeld door het Hulpteam Geldzaken.

Conclusie

De stijgende energieprijzen hebben ook gevolgen voor de huishoudens in Rotterdam. 16,9% van de huishoudens in Rotterdam heeft een hoge energiequote en/of hoge energielasten. Ruim 80% daarvan valt in de laagste inkomensklasse. Om dit probleem op te lossen, is ingrijpen door het kabinet noodzakelijk. We zijn verheugd te vernemen dat het kabinet de belasting op energie verlaagt. Bovendien is het kabinet bezig om een tijdelijk maatregel uit te werken voor huishoudens met de laagste inkomens. Wij verwachten dat dit een positief effect heeft op de energiekosten van Rotterdammers. Bovendien blijft de gemeente zich inzetten op het verlagen van het energieverbruik (lasten) van huishoudens in de laagste inkomensklasse door inzet van o.a. energiecoaches en het aanbieden van energiebesparende producten.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verzoeken u hiermee toezegging 21bb12017 als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet, mede namens wethouder Bonte,

Michiel Grauss
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldenaanpak en Informele Zorg